

Rammer for samarbejdet omkring børn med særlige behov - dagtilbud

Rammer for samarbejdet omkring børn med særlige behov - dagtilbud

- herunder visitationsprocedure i forhold til iværksættelse af specialpædagogisk bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen

Formålet med proceduren

Procedure for samarbejdet mellem dagtilbud og andre fagprofessionelle er udarbejdet med afsæt i Frederikssund Kommunes Børne- og ungepolitik som foreskriver, at:

“Alle børn og unge skal udfordres fagligt, socialt og kulturelt, så deres potentiale udvikles bedst muligt”

Dette skal blandt andet ske ved at sikre, at alle børn har mulighed for meningsfuld deltagelse i fællesskaber på tværs af deres dagtilbud og hjem. Proceduren understøtter derved et helhedsorienteret arbejde med barnet og tager udgangspunkt i barnets kompetencer og særlige deltagelsespræmisser.

Proceduren er ligeledes udarbejdet i overensstemmelse med den nye Dagtilbudslov, og har et særligt fokus på det forebyggende og foregribende arbejde.

Formålet med proceduren er derved at understøtte, at:

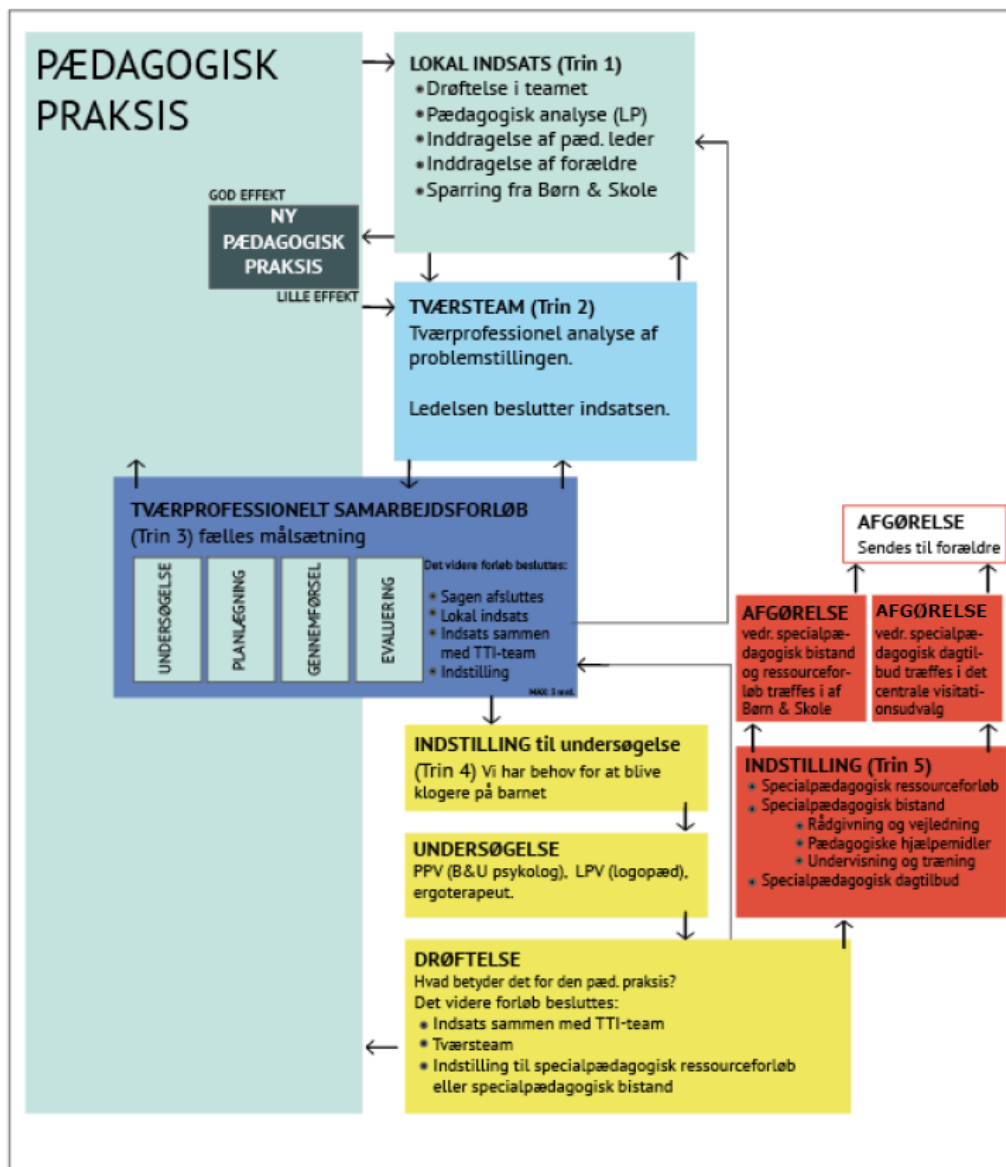
- flere børn kommer i trivsel og udvikling i almenområdet
- styrke arbejdet om forebyggende indsatser
- understøtte og udvikle dagtilbud i forhold til at varetage udfordrende pædagogiske problemstillinger
- sikre at ressourcer og kompetencer bringes i spil tæt på børnene i den pædagogiske praksis

Procedurens opbygning

Proceduren er opdelt i 5 trin:

1. Lokal indsats
2. Tværsteam
3. Tværprofessionelt samarbejdsforløb
4. Indstilling, undersøgelse og visitation
5. Indstilling og visitation til specialpædagogisk dagtilbud

Visuelt overblik

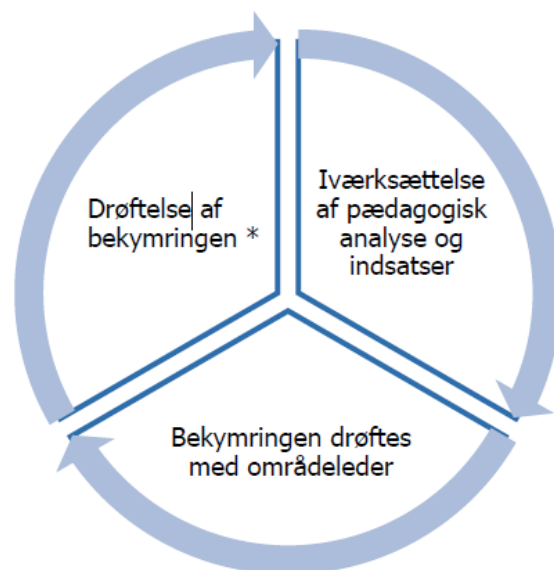

Trin 1: Lokal indsats

Når et dagtilbud oplever, at et barn ikke trives eller udvikler sig, skal dagtilbuddet iværksætte en indsats lokalt, som har til formål at bringe barnet i øget trivsel, udvikling og læring. Barnets forældre skal altid være informeret om bekymringen, samt om hvilke indsatser der sættes i værk i dagtilbuddet. Det er altid den pædagogiske leder, der har det overordnede ansvar for de børn, der er indskrevet i dagtilbuddet.

Den lokale indsats består af tre dele:

- Drøftelse af bekymring i dagtilbuddet og med forældre
- Iværksættelse af en pædagogisk analyse (f.eks. LP) herunder igangsættelse af indsatser i en konkret periode.
- Drøftelse med områdeleder såfremt der ikke sker den ønskede udvikling indenfor 3 måneder.

** Såfremt det vurderes, at der er behov for en tværfaglig analyse bringes bekymringen op i Tværsteam, jf. trin 2*

Drøftelse af bekymringen i dagtilbuddet med forældrene

- Barnets kompetencer samt bekymringen omkring barnet drøftes med forældrene, og der udarbejdes konkrete aftaler i forhold til indsatser
- Der kan indledes et samarbejde med ressourcepersoner fra Center for Børn og Skole. Der skal indhentes samtykke fra forældre til samarbejdet.

Iværksættelse af pædagogisk analyse herunder igangsættelse af indsatser

- Det pædagogiske personale foretager en pædagogisk analyse, f.eks. ved brug af LP-modellen
- På baggrund af den pædagogiske analyse udarbejdes der en udviklingsplan, og der iværksættes konkrete indsatser, som afprøves systematisk i en periode
- Indsatserne evalueres og justeres løbende
- Der kan udarbejdes en struktureret udviklingsbeskrivelse, f.eks. ved brug af TRAS, TRASMO eller en DPU med det formål, at få mere viden om barnets udviklingsniveau
- Såfremt barnet er på vej i enten børnehave eller skole anvendes Trivselsguiden jf. procedure fra Børnebroen
- Der kan indledes et samarbejde med ressourcepersoner fra Center for Børn og Skole. Der skal indhentes samtykke fra forældre til samarbejdet.
- Forældrene kan ligeledes henvende sig til egen praktiserende læge for en evt. nærmere undersøgelse af barnet. Se mere om samarbejdet mellem kommune, læger og psykiatrien:
[Psykiatri Region Hovedstaden](#)

Bekymringen drøftes med områdeleder, såfremt der ikke sker den ønskede udvikling

- Bekymringen samt resultatet af de iværksatte indsatser drøftes med områdelederen
- Såfremt det vurderes, at der er behov for en tværfaglig analyse bringer den pædagogiske leder bekymringen op i Tværsteamet.

Dokumentationspligten

Dagtilbuddet har dokumentationspligten i forhold til de lokale indsatser.

Trin 2: Tværsteam

Når den pædagogiske leder i samarbejde med områdeleder vurderer, at der er behov for en tværfaglig analyse bringer den pædagogiske leder bekymringen i Tværsteamet. Her analyseres bekymringen tværfagligt og der lægges en plan for indsatser, som har til formål at bringe barnet i øget trivsel, udvikling og læring. Forældrene kan inviteres med i Tværsteamet og dagtilbuddet har også mulighed for at drøfte bekymringen anonymt. Læs mere om Tværsteamet her: [Tværsteamet](#)

Trin 3: Tværprofessionelt samarbejdsforløb

Hvis det gennem analysen i Tværsteamet vurderes, at der er behov for at udvikle mere viden omkring barnet gennem et tværprofessionelt samarbejde, kan sagen bringes videre i TTI-teamet. TTI-teamet består af psykologer, logopæder samt special- og udviklingspædagoger.

TTI-teamet tilbyder 3 typer af tværprofessionelt samarbejdsforløb:

1. Udarbejdelse af en pædagogisk analyse (f.eks. LP)
2. Et praktisk pædagogisk vejledningsforløb
3. En intervenserende indsats

Den pædagogiske leder anmoder TTI-teamet om iværksættelse af et tværprofessionelt samarbejdsforløb på baggrund af analysen fra Tværsteam. Når der i gang sættes et tværprofessionelt samarbejdsforløb med TTI-teamet skal der indenfor max. 3 måneder foretages en dybdegående evaluering. Evalueringen af samarbejdsforløbet har til formål at kunne foretage en kvalificeret beslutning omkring det videre forløb. Med afsæt i evalueringen vurderes det, om forløbet har ført til ændringer i den pædagogiske praksis, som har bragt barnet i udvikling, læring og trivsel eller om der er forsat et behov for en indsats, som kunne være:

- Lokal indsats (jf. trin 1)
- Et forsat tværprofessionelt samarbejdsforløb (jf. trin 3)
- En indstilling til undersøgelse af barnet (jf. trin 4)

Læs mere om samarbejdet med TTI-teamet her: [TTI-Teamet](#)

Trin 4: Indstilling, undersøgelse og visitation

Der kan indstilles til en undersøgelse af barnet, hvis forældre, pædagogiske leder eller andre med kendskab til barnet vurderer, at der er uoverensstemmelser mellem barnets aktuelle kompetencer og de udviklingsmuligheder, der tilbydes inden for dagtilbuddets almindelige rammer eller i nærmiljøet, kombineret med en formodning om, at barnet har behov for særlig hensyntagen eller støtte. Denne vurdering foretages som udgangspunkt på baggrund af et tværprofessionelt samarbejdsforløb med TTI-teamet (jf. trin 3).

En indstilling sker altid i samråd med forældrene. Hvis der indstilles til undersøgelse uden forældrenes accept, skal områdelederen anse det for absolut påkrævet. Dette skal fremgå af indstillingen.

Formålet med en indstilling er at få afdækket barnets kompetencer og eventuelle særlige behov. Dette sker ved at logopæd og/eller ergoterapeut foretager en faglig undersøgelse af barnet i den kontekst barnet indgår i. På baggrund af undersøgelsen udarbejdes der en faglig vurdering, som indeholder konkrete anbefalinger til det videre forløb.

Der kan desuden etableres et tættere samarbejde med B&U psykologen, hvis dagtilbud oplever det ikke kan få barnet i trivsel, læring og udvikling i den almene pædagogiske praksis. Baggrunden for at indlede et tættere samarbejde med B&U psykologen er, at det tværprofessionelle samarbejdsforløb har vist, at:

1. børnehuset på trods af et eller flere tværprofessionelle samarbejdsforløb med tæt sparring, løbende evaluering og justeringer af mål og indsatser i det pædagogiske miljø ikke er lykkedes at skabe den ønskede forandring
-

-
2. børnehuset i løbet af det tværprofessionelle samarbejdsforløb har fundet frem til nogle gode tiltag, der virker. Men det står samtidig klart, at det vil kræve en indsats, der ligger ud over, hvad der kan tilbydes inden for almene rammer.

Her aftaler den pædagogiske leder i børnehuset og B&U psykologen med forældrenes samtykke, at der laves en pædagogisk psykologisk vurdering (PPV). En PPV tager udgangspunkt i den viden, der er skabt gennem det fælles arbejde med at udvikle den pædagogiske praksis. Det kræver ikke en indstilling at få udarbejdet en PPV. På baggrund af PPVen kan den pædagogiske leder herefter med forældre samtykke vælge at indstille til et specialpædagogisk bistand, specialpædagogisk ressourceforløb eller specialpædagogisk dagtilbud.

Barnets perspektiv skal, under hensyntagen til alder og modenhed, tillægges betydelig vægt i anbefalinger og beslutninger om, hvordan barnets behov tilgodeses.

Den faglige vurdering kan enten være en:

- Pædagogisk psykologisk vurdering
- Logopædisk vurdering
- Ergoterapeutisk vurdering

Indstillingsdokumenterne findes på Intranettet og sendes til:

visitationboernogskole@frederikssund.dk

Specialpædagogisk bistand til børn efter Folkeskoleloven

Hvis det konkluderes i vurderingen, at barnet har behov for specialpædagogisk bistand, skal vurderingen indbefatte et forslag til indholdet af bistanden. Vurderingen gennemgås som hovedregel med forældrene mundtligt inden den fremsendes på skrift til forældrene og den indstillende part.

Specialpædagogisk bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen kan omfatte følgende:

- Specialpædagogisk rådgivning og vejledning til forældre, pædagogisk personale eller andre, der yder omsorg for barnet
- Særlige pædagogiske hjælpemidler, som ikke er til rådighed i dagtilbuddet, f.eks. særlige legeredskaber, skriveredskaber, teknologiske hjælpemidler
Hjælpemidler, som f.eks. kørestole, specialstole og – borde til brug i hjem eller dagtilbud ydes efter Lov om Social Service.
- Undervisning og træning af barnet, som tilrettelægges efter barnets særlige forudsætninger og behov.

Den specialpædagogiske bistand visiteres specifikt til det enkelte barn. Formålet med den specialpædagogiske bistand er, så tidligt som muligt at fremme udvikling hos børn med særlige behov, således at de på lige fod med andre børn kan påbegynde skolegangen. Der er således *ikke* tale om en generel støtte til barnets udvikling, men om en målrettet specialpædagogisk bistand, der sigter mod skolegangen. Den specialpædagogiske bistand kan foregå i barnets dagtilbud eller andre steder afhængigt af det konkrete behov. Hovedprincippet ved tilrettelæggelse af den specialpædagogiske bistand er, at den griber så lidt ind i barnets dagligdag som muligt. Typisk vil det være logopæd, ergoterapeut og/eller special- og udviklingspædagog, som varetager den specialpædagogiske bistand.

Specialpædagogisk ressourceforløb efter Dagtilbudsloven

Der kan indstilles til et specialpædagogisk ressourceforløb varetaget af special- og udviklingspædagogerne, når det fagligt er blevet vurderet, at barnet har et særligt behov, som der skal være en ekstra indsats omkring i en periode i dagligdagen i barnets dagtilbud. Formålet med et specialpædagogisk ressourceforløb er derfor forsåt at udvikle viden omkring barnet og barnets behov i den pædagogiske praksis samt at kunne sikre ekstra ressourcer i den pædagogiske hverdag til at udføre og understøtte indsatser, som har til formål at bringe barnet i bedre læring, trivsel og udvikling.

Såfremt dagtilbuddet i samarbejde med ressourcepersonen fra Børn og Skole konkluderer ved hjælp af den faglige vurdering, at barnet ikke har behov for specialpædagogisk bistand og/eller et specialpædagogisk ressourceforløb, skal den faglige vurdering indeholde anbefalinger til den fremtidige indsats til forbedring af barnets situation.

Visitation til specialpædagogisk bistand og/eller specialpædagogisk ressourceforløb varetaget af special- og udviklingspædagogerne

- I dialog med forældre og dagtilbud fremsender børne- og ungepsykolog, logopæd og/eller ergoterapeut den faglige vurdering til funktionspostkassen: visitationboernogskole@frederikssund.dk
- Indenfor 2 uger vil teamleder af special- og udviklingspædagogerne indkalde til et afklarende møde, hvor de involverede parter deltager.
- På baggrund af det afklarende møde vil teamleder af special- og udviklingspædagogerne i samarbejde med teamleder i dagtilbudsafdelingen og psykologfaglig leder beslutte, hvilken indsats der skal sættes i værk.
- Såfremt det besluttes, at der skal iværksættes et specialpædagogisk ressourceforløb og/eller specialpædagogisk bistand til barnet, skal der som minimum hver 6 måned foretages en revurdering af indsatsen med det formål at kunne afgøre om indsatsen skal forsætte, ændres eller ophøre. Alle afgørelser om specialpædagogisk bistand fremsendes skriftligt til forældre og andre involverede parter.

Læs mere om indstilling, indhold og visitation til specialpædagogiske bistand og/eller specialpædagogisk ressourceforløb her: [Indstilling, indhold og visitation til specialpædagogiske bistand og/eller specialpædagogisk ressourceforløb](#)

Dokumentationspligten

Når der forelægger en indstilling eller en indstilling til specialpædagogisk bistand, opretter Center for Børn og Skole en sag i kommunens journaliseringssystem via barnets cpr-nummer, hvori sagsforløbet dokumenteres.

Forældrene orienteres skriftligt om alle indstillinger, vurderinger og beslutninger. Det er Center for Børn og Skole, som er ansvarlig for formidling af ovenstående samt klagevejledning, hvis forældrene er uenige i beslutningen (gælder kun i afgørelser om specialpædagogisk bistand).

Trin 5: Indstilling og visitation til specialpædagogisk dagtilbud (§ 32 i Lov om Social Service)

I tilfælde af, at dagtilbud og B&U psykologen på baggrund af den psykologfaglige vurdering konkluderer, at barnet ikke kan komme i læring, udvikling og trivsel i et alment dagtilbud, indstilles der efter aftale med forældrene til et specialpædagogisk dagtilbud. Når der indstilles til et specialpædagogisk dagtilbud, sker det ud fra en faglig vurdering af, at det vil være mest hensigtsmæssigt for barnet f.eks. grundet svære psykiske, fysiske, sproglige eller sensoriske funktionsvanskeligheder.

Indstilling til centralt visitationsudvalg

Der er udarbejdet en årsplan for visitationsudvalgets møder.

-
- I dialog med forældre samt med vejledning fra Center for Børn og Skole indstiller den pædagogiske leder i dagtilbud til et specialtilbud, som imødekommer barnets behov. Der indstilles til et tilbud for målgruppen, fx gennemgribende udviklingsforstyrrelser.
 - Den pædagogiske leder udarbejder på baggrund af den faglige vurdering et indstillingskema til det centrale visitationsudvalg
 - Den visiterende psykolog finder i samarbejde med forældrene et specialtilbud, som imødekommer barnets behov. Der er udarbejdet en tilbudsvifte, som beskriver målgruppe, formål, pædagogisk indhold samt priser for det specialpædagogiske dagtilbud. Tilbudsviften tjener det formål at finde et passende tilbud til barnet
 - Der afholdes visitationsmøder, hvor visitationsudvalget træffer afgørelser i de sager, der er indstillet.
I visitationsudvalget sidder:
 - Børne- og Skolechef (formand)
 - Afdelingsleder for Center for Børn og Skole
 - Psykologfaglig leder
 - Visiterende psykolog
 - Konsulent fra Center for Børn og Skole
 - Center for Børn og Skole skriver afgørelse inkl. begrundelse, som sendes sammen med klagevejledning til forældrene med kopi til afgivende og modtagende dagtilbud. Modtagende dagtilbud får ligeledes tilsendt den faglige vurdering.
 - Center for Børn og Skole vurderer løbende, om det specialpædagogiske dagtilbud forsat er det rigtige tilbud for barnet i samarbejde med forældre og tilbuddet. Såfremt det vurderes, at barnet skal tilbydes et andet dagtilbud kommer sagen på visitationsmøde og der skrives en afgørelse inkl. begrundelse, som sendes sammen med klagevejledning til forældrene med kopi til afgivende og modtagende dagtilbud.

Dokumentationspligten

Forældrene orienteres skriftligt om alle indstillinger, rapporter og beslutninger om specialpædagogisk dagtilbud. Det er Center for Børn og Skole, som er ansvarlig for formidling af ovenstående samt klagevejledning, hvis forældrene er uenige i beslutningen. Beslutning om iværksættelse af et specialpædagogisk dagtilbud skal indeholde begrundelse for, og henvisning til de retsregler i henhold til hvilken beslutningen er truffet.

Særligt for kommende skolestartere som er indstillet

I november inviterer skoleleder den pædagogisk leder fra dagtilbud og Center for Børn og Skole til specialpædagogisk dialogmøde vedr. kommende skolestartere, som er indstillet til Center for Børn og Skole, og hvor der umiddelbart vurderes at være et specialpædagogisk behov i forbindelse med skolestart.

Det specialpædagogiske dialogmøde, som afholdes i december, har til formål at give skolelederen et overblik over de kommende skolestartere, samt indsigt i hvilke pædagogiske indsatser og læringsmiljøer børnene har behov for.

Forud for det specialpædagogiske dialogmøde sender Områdelederen et overblik over de indstillede skolestartere, hvor der umiddelbart vurderes at være et specialpædagogisk behov i forbindelse med skolestart. Overblikket indeholder en kort beskrivelse af børnenes særlige behov samt hvordan disse kan imødekommes i skolen.

Forud for det specialpædagogiske dialogmøde indhenter pædagogisk leder for dagtilbuddet forældresamtykke til at dele oplysninger barnet med skolen.

På baggrund af det specialpædagogiske dialogmøde har Center for Børn og Skole mulighed for at etablere specialtilbud på skolen eller mulighed for at indstille til et eksternt specialpædagogisk skoletilbud.

Der kan forekomme helt særlige akutte sager, hvor ledelsen i Center for Børn og Skole beslutter at lave afvigelser fra retningslinjerne.

Lovgrundlag

Dagtilbudsloven § 4

BEK nr 999 af 15/09/2014

Bekendtgørelse om folkeskolens specialpædagogiske bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen

Serviceoven § 32

BEK om Specialpædagogiske bistand til elever i folkeskolen
